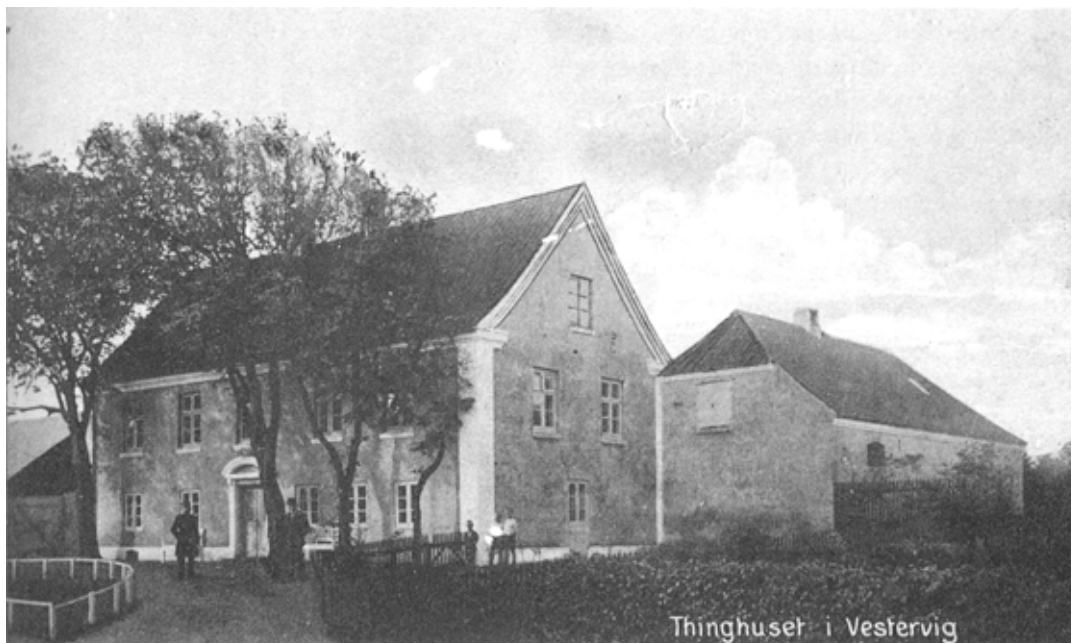

Ting- og Arresthuset i Vestervig

Af Ove Jørgensen, Bakken 11, Ydby

Tinghuset i Vestervig

Vi skriver 1831. Den ihærdige herredsfoged, hr. overauditør over Hassing og Refs herreder, de Fischer i Sydthy, vil have et Ting- og Arresthus bygget i Vestervig. Han skriver derfor, gennem Amtskontoret i Thisted, til Det kongelige Cancellie og forelægger sit andragende, og det kongelige Cancellie svarer, ligeledes via Amtmanden i Thisted, og Amtmanden videresender til herredsfogden, følgende brev: Det kongelige danske Cancellie har under 5th dennes tilskrevet mig således:

Med erklæring af 2den marts d.å. har hr. konferensråden hertil indsendt en forestilling, med bilag, fra herredsfogden i Hassing og Refs herreder, overauditør de Fischer, betræffende opførelsen af et nyt Ting- og Arresthus for disse herreder.

Til at bestride de hertil medgående udgifter, der anslås til omtrent 2600 Rd. sølv, har De i Deres erklæring foreslået, at anvende deels en af amsrepartitionsfonden af 1829, i hans visitatskasse indsat kapital på 1500 Rd., deels det overskud, som samme fond i afvigte år ville afgive.

Hermed ville imidlertid alle amtets landjurisdiktioner komme til at yde bidrag til bygningen, hvilket ikke med billighed kan

fordres, eftersom de to herreder på Morsø i sin tid i forening med øens købstad, Nykøbing, har bekostet opført et eget Ting- og Arresthus, uden dertil at have erholt nogen hjælp fra Amtets andre institutioner, og det følgelig heller ikke nu bør pålægges dem at contribuere, til et fremmed herred.

Men på den anden side kunde den sædvanlige regel, at enhver jurisdiktion uden fremmed hjælp bør tilvejebringe det for etaten, og til arrestanternes forvaring nødvendige lokale, ikke ligefrem anvendes i dette tilfælde, da Hassing og Refs herreder forhen, ligesom med Thylands øvrige 2 landjurisdiktioner, nemlig Vesterhan, Hillerslev og Hundborg herreder, have ydet bidrag til opførelsen af det i Thisted købstad værende Tinghus.

Da det fremdeles ville medføre forviklinger om udgifterne skulle ligned blot på de jurisdiktioner, for hvis regning Thisted Tinghus er opført, eller tilvejebringes på den måde, at Hassing og Refs herreder blev udløst af de øvrige interessenter i medbemeldte Tinghus, er det fundet rettest, at udgiften bestrides, dels ved et passende bidrag af amsrepartitionsfonden, og dels med særskilt ligning på Hassing og Refs herreder, hvorved disse får et antageligt

Arrestforvareren og familien i Vestervig,
august 1913

Arrestforvarer S. P. Carlsen og hustru,
Vestervig 1947

ækvivalent for det i sin tid givne bidrag til Thisted Thinghus' opførelse, medens på den anden side amtsrepartitionsfondet for fremtiden kommer til at spare den årlige husleje, der af samme hidtil har været betalt Hassing og Refs herreder til lån af lokale til Tingets afholdelse.

Efter at nu Cancelliet haver her brevvekslet med Det kongelige Amtskammer, skulde man tjenstligt tilkjendegive hr. konferensråd til behagelig efterretning, og fornøden foranstaltning, at der til opførelsen af et nyt Ting- og Arresthus, for Hassing og Refs herred må anvendes 1300 Rd. sølv af amtsrepartitionsfondet, dog ei af den allerede i retsgældkassen indsatte rentebærende kapital, men af fondens øvrige beholdninger, i alfald således, at halvdelen betales i dette, og halvdelen i næste år, samt at den øvrige til Thinghusets opførelse fornødne sum, må lignedes på Hassing og Refs herreder.

Med hensyn til bygningsarbejdets udførelse, må Cancelliet anse det rigtigst, om der afholdes en licitationsforretning efter forhen af øvrigheden forfattede, og af hr. konferensråden approberede conditioner, hvorefter udskrift af forretningen hertil måtte indsendes ledsaget med Deres behagelige erklæring.

I anledning af den fremgangsmåde der hidtil er blevet brugt med udbredelsen af de omkostninger der er med gå et til reparation på amtets tvende Thinghuse, må Cancelliet ved denne lejlighed tjenstligt tilkendegive Dem til behagelig

efterretning, at disse udgifter for fremtiden ikke bør lignedes under et, på hele amtet, men for hvert Thinghuses vedkommende, bæres af den eller de jurisdiktioner som ejer Thinghuset.

Den indsendte tegning med plan og overslag, følger hermed tilbage.

Ved at kommunikere deres velbårenhed fremstår endog, til behagelig efterretning, må jeg tillige melde, at jeg nærmere skal underrette Dem om hvorvidt repartitionsfondet for tiden er i stand til at udrede de 1300 Rd. som hviler på samme, ligesom jeg ved nærmere omtale, vil overlægge med Dem, hvorvidt det nu da alle materialer er i usædvanlig høje priser, skulle være tilrådeligt, at foretage licitation, eller om det måske skulle være rettere, at udsætte samme til efteråret.

Overslaget og tegningen er i Amtets bevaring.

Thisted Amtshus den 12. marts 1831
Thune

Hr. Overauditør, Herredsfoged deFischer

Overslag

Over udgifterne, som opførelsen af et Ting- og Arresthus, der ifølge Det kongelige Kancellies skrivelse af 5. marts 1831 for Hassing og Refs herreder skal opbygges, vil kunne

Tinghuset i Vestervig

medføre.

A. Bygningsmaterialer og arbejds løn m.v.

- 1) til muren 2 sten i understen og 1½ sten i øverste etage, samt gulv i kælderetage, vil behøve 30.000 sten á 16 Rd. for 1.000
I alt 480 Rd. sølv
- 2) til skillerummene og skorstenen indtil taget, kan behøves 17.000 halvbrændte sten á 10 Rd. for 1.000
I alt 170 Rd. sølv
- 3) 4.500 tagsten á 30 Rd. for 1.000
I alt 135 Rd. sølv

Grundsten, sand og kørsel, som præsteres af herrederne, er ej bragt under beregning.

- 4) 150 tønder stenkalk á 1 Rd. 573/5 sk. pr. tønde,
I alt 240 Rd. sølv
- 5) 26 bjælker á 12 alens længde og 8 á 9 tommer i kant, á 4 Rd. 58 sk.
ialt 119 Rd. 58 sk. sølv
- 6) 26, 18 alinger, til spær á 1 Rd. 82½ sk.
48 Rd. 33 sk. sølv
- 7) 24 tylter 5 alens lægter á 1 Rd. 36 sk.
I alt 33 Rd. sølv
- 8) 30 tylter 10 fods 2" tommers planker til gulve i øverste etage, beklædning i arresten og døren

- m.v. á 7 Rd. ½ sk.
ialt 282 Rd. 48 sk. sølv
- 9) 3 tylter 12 fods fyrre planker til vinduer, karme m.m. á 9 Rd. 66 sk. pr. tylt.
ialt 29 Rd. 6 sk. sølv
- 10) 35 tylter 10 fods 1¼ tomme gran, bord á 4 Rd. 35 sk.
i alt 141 Rd. 35 sk. sølv
- 11) 5 tylter dobbelt 12 alinger til skillerumstømmer á 9 Rd. 66 sk.
i alt 48 Rd. 42 sk. sølv
- 12) Glas til vinduer i øverste og nederste etage
i alt 63 Rd. sølv
- 13) Vinduesbeslag 32 Rd.
- 14) Låse, hængsler, skilte og trykkere til døre i øverste etage
i alt 16 Rd.
- 15) Låse, hængsler, skilte og trykkere til døre i nederste etage til 6 døre
i alt 15 Rd.
- 16) Jernstænger i vinduerne, skydere til dørene, stabler, hængsler og låse til de trende (3) arrester
i alt 48 Rd.
- 17) 2000, 5 tommers spigre til lægting og beklædning af arresterne m.m. á 8 Rd. 32 sk.
i alt 16 Rd.
- 18) 5000, 4 tommers søm á 4 Rd.

32 sk.	
i alt	21 Rd. 60 sk.
19) 2000, 3 tommers søm á 2 Rd.	
64 sk.	
i alt	5 Rd. 32 sk.
20) Jernankre, 20 skibpund	
á 764/5 pr. skp.	
i alt	16 Rd.
21) Bly til tagvinduer	
i alt	32 Rd.
22) Blyhvidt og linolie	
i alt	30 Rd.
23) En stentrappe med opgang til	
begge sider og indgang under-	
neden til underste etage	
i alt	100 Rd.
24) Stokværk til jerntrappe	
i alt	40 Rd.
25) Murerarbejde anslået til	200 Rd.
når håndlangere lønnes af distriktet.	
26) Tømmer og snedkerarbejde	200 Rd.
27) Malerarbejde	20 Rd.

Stentrappe, som næppe kan anskaffes for den foranførte pris, kunne måske undværes, når indgangen bliver i nederste etage og der i gangen anbragtes en trappe, som førte til den øverste etage.

28) Stenpikningen ved Tinghuset	
og opførelsen af et jorddige bag	
bygningen, til indhegning af gårds-	
plads og haveplads, hvori opbygges	
et lidet staldhus for en ko eller et	
par får, samt plads til foder,	
ildebrændsel, og andre fornøden-	
heder for økonomaen eller arrest-	
forvareren.	
anslået til	120 Rd.

Opførelse af Tinghuset vil herefter koste
i alt 2.655 Rd. 14 sk.

B. Inventarie sorter, som Ting- og Arresthuset kan behøves i Tingstuen:

1) 1 stort bord eller 2 mindre der	
kan sættes sammen	
ansættes til	6 Rd.
2) 12 stole med hynder og betræk	
á 2 Rd.	
i alt	24 Rd.
3) 2 borde	3 Rd.
4) En 3 etagers standovn	53 Rd.

5) Til brug i sideværelset:	
1 bord	2 Rd.
2 stole med hynder og betræk	4 Rd.
1 reol og et lidet hjørneskab	
med lås	8 Rd.
I den nederste etage en bilæggerovn	
til arrestforvareren	18 Rd.
Til arrestanterne:	
3 senge med 3 madrasser,	
3 overdyner og trende hovedpuder	
i alt	48 Rd.
3 træstole, 3 natstole med	
potter og 3 vandfade	6 Rd.
3 feltspader med tilbehør	9 Rd.
2 syringe	6 Rd.
1 fast hynde	8 Rd.
1 halsjern og 1 armbånd	4 Rd.
I alt	2.851 Rd. 14 sk.

C. Byggepladsen:

Den, Lars Sørensen afkøbte parcel 2 skæpper 2 fjerdingkar, koster efter forelagte købekontrakt, 225 Rd.

Omkostninger i anledning af kø-	
bekontrakten og skødets opret-	
telse, samt tinglæsning	231 Rd. 14 sk.
I alt	3.082 Rd. 28 sk.

At nærværende overslag i forening med murermester Anders Klovborg og Tømmermand Niels Poulsen af Oxenbøl efter foregående overværelse af bedste skønnende, så nøjagtigt som muligt er forfattet efter forud inddragne efterretninger om priserne på byggematerialerne bliver herved bevidnet.

Teglgaarden den 22. april 1831. Fischer

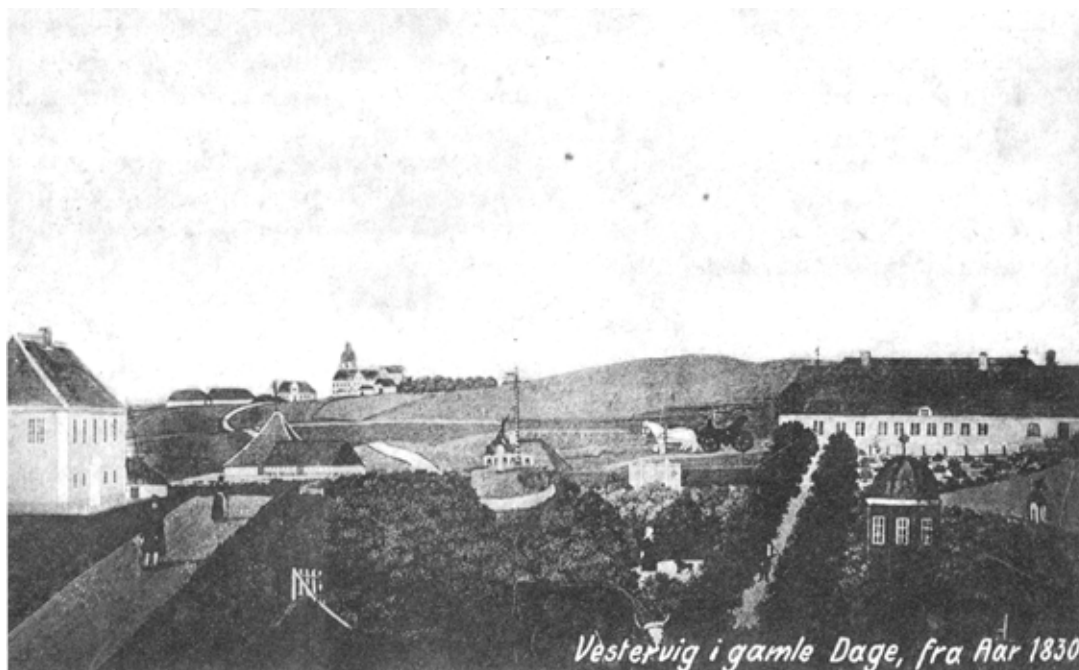
Fremlagt ved licitation den 20. maj 1831.

Correspondance

Angående opførelse af et Ting- og Arresthus for Hassing og Refs herreder.

16/10 31

Til sognefogden i Sønderhaae og Hørdum.
Sognefoged Christen Knattrup ville møde i Teglgaarden, næstkommende fredag, den 21. okt. 1831, for i forening med mig og en anden sagkyndig mand, at bedømme de af entreprenørerne, til opførelse af et Ting- og

Vestervig 1830

Arresthus for Hassing-Refs herreder, anskaffede bygningsmaterialer, bestående af mursten, kalk og tømmer, fjæl og tagsten m.m.

Han vil møde om eftermiddagen kl. 1 slet
Fischer.

16/10 31.

Til sognefogederne i Sønderhaae og Hørdum

Da det efter konditionerne til opførelse af et Ting- og Arresthus for Hassing og Refs herreder, er bestemt, at de nødvendige kørsler og håndlangere, skal afgives af jurisdiktionen, og da nu på onsdag og torsdag, den 19. og 20. dennes, fra Hassing skal befordres til bygningens opførelse behøvende kalk til bygningen, stedet ved Teglgaarden, så vil sognefogederne fra Sønderhaae og Hørsted sogne af det contribuerede hartkorn tilsige 25 velbespændte, tætte vogne, af hvilke 13 vogne møder om onsdagen den 19de om morgenen klokken 7 for Johannes Davidsen i Hassing, og 12 vogne om torsdagen den 20de til samme klokkeslet og sted, for at bringe det ovennævnte bygningskalk fra Hassing til Teglgården.

Sognefogederne ville med hinanden bestemme hvor mange kørsler, der bør leveres af hvert sogn, og anmode de bemeldte landboere om i tilfælde af regnvej, at medbringe hvad der måtte behøves for at tilhulle den ulæskede kalk, som skal transporteres.

Fischer

17/10 31.

Til sognefogden i Vestervig.

Til at forrette gående arbejde med læskning af kalken til det nye Tinghus, vil sognefogden tilsige af Vestervig sogn, 20 mand, at møde for næste onsdag morgen, og 20 mand at møde næste torsdag morgen, klokken 9.

Hvoraf det halve mandskab daglig medbringer 2de spande og 1 aag hver, til vandbæring.

Fischer

19/10 31.

Til sognefogden i Hassing

Da Sønderhaae og Hørsted sogne ikke kan afgive uden 22 vogne så ville sognefogden i Hassing beordre 3de vogne til i morgen at køre kalk til det nye Tinghuses opførelse.

Fischer

19/10 31.

Til sognefogden i Helligsøe

Sognefogden ville beordre 6 vogne af Helligsøe sogn, at møde ved ladepladsen i Kriik næste løverdag den 22de dennes, om formiddagen klokken 8, for at køre hver 2. læs fjæl og lægter derfra hen til Teglgaarden, af det til det nye Tinghus indkøbte tømmer.

Fischer

19/10 31.

Til sognefogden i Giettrup

Sognefogden vil beordre 9 vogne at møde ved ladepladsen i Kriik næstkommende løverdag formiddag klokken 8, for derfra at køre hver 3de læs til Oksenhølle, af det til det nye Tinghus indkøbte tømmer, og de kørende medbringer det fornødne reb til at forlænge vognene.

Fischer

19/10 31.

Til sognefogden i Helligsøe

Sognefogden må tilsige, af Helligsøe sogn til at møde her ved Lars Sørensen, for at udhamre den til det nye Tinghus bestemte kalk, mandagen den 24. dennes, 2 vogne og 4 mand med hver en greb og skovl og tirsdagen den 25. dennes ligeledes 2 vogne og 4 mand med greb og skovle. Såvel vogne som mandskab møder om morgenen klokken 8 og gør kun et læs nemlig til klokken 1 á 2.

Fischer

4/11 31.

Til sognefogden i Helligsøe

Sognefogden vil beordre af Helligsøe sogn 12 mand, at møde næstkommende tirsdag den 8. dennes klokken 8 formiddag ved Teglgaarden

som medbringer skovle og grebe for at hjælpe med ved grundens nedlæggelse og pladsens jævning til det nye Tinghus.

Fischer

Således beordrede herredsfogeden fremdeles sognefogderne i de to herreder, at beordre beboerne til at komme og udføre dette eller hint, køre mursten, teglsten, grus og andet til arresthusets opførelse, således at alle materialer var til stede når håndværkerne skulle i gang.

Endelig gengives de to skønsmands erklæring:

Alle disse materialer blev af os nøje eftersat, og vi skjønner at de er af bedste kvalitet og beskaffenhed, gode og brugbare og saaledes som overslaget foreskriver.

At denne skjønnsforretning efter vor overbevisning er rigtig, det vedstaar og bekræfter vi med vore underskrifter.

Vestervig Teglgaard, den 21. okt. 1831

Tøfting C. Knattrup

Således fik Vestervig sit Ting- og Arresthus, som ligger der den dag i dag.

Kilde: Sydthy Årbog 1992, side 43-49.